

ποδήματα, καὶ τᾶλλο του ἔς εἶναι ζυπόλυτο. Ἀνί-
σως λοιπὸν περπατῇ ὄντας ἔτσι, βλέπεις πῶς εἶναι
ἀνάγκη αὐτὸς νὰ γίνεται πότε ἀψηλὸς καὶ πότε χα-
μηλός, μὲ ὅποιον πόδι θὰ προχωροῦσε· ἔτσι εἶναι καὶ
στὴ ζωὴ μας ἡ ἀνισότης· καὶ οἱ λίγοι ἀφοῦ φο-
ρέσουν ποδήματα ποῦ τᾶδωσαν ἡ τύχη μᾶς περη-
φανεύονται, ἐνῶ οἱ περισσότεροι περπατοῦμε πεζὰ
καὶ χαμηλὰ, μολονότι θὰ μπορούσαμε, ξέρε το καλὰ,
νὰ μὴ παρασταίνουμε χειρότερ' ἀπ' αὐτοὺς καὶ νὰ
διασκελίζουμε, ἀνίσως καὶ μᾶς στέλιζε κανένας ὁμοί-
α με κείνους. Καὶ ὅμως ἀκούω τοὺς ποιητάδες νὰ λέν
ὅτι τὸν παλιὸ καιρὸ δὲν ἦταν τέτοια τὰ πράγματα
γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν κυβερνοῦσες ἀκόμα μονά-
χος σου, παρὰ ἡ γῆς χωρὶς νὰ τὴ σπέρνουν καὶ χω-
ρὶς νὰ τὴν ὀργάνουν τοὺς γεννοῦσε τάγαθὰ, κ' ἦταν
γιὰ τὸν καθένα δαῖπνο ἑτοιμὸς ὡς ποῦ νὰ χορτάσει,
κ' ἔτρεχαν τὰ ποτάμια ἄλλα κρασί, καὶ ἄλλα γάλα
καὶ μερικά καὶ μέλι· καὶ τὸ πῶς μεγάλο, λένε ὅτι
οἱ ἴδιοι κείνοι ἄνθρωποι ἦταν χρυσάφι, κ' ἡ φτώ-
χεια μῆτε κἂν τοὺς σίμωνε καθόλου. Μὰ ἐμεῖς οἱ τω-
ρινοὶ μῆτε μολύβι φυσικὰ μπορούμε νὰ φανοῦμε παρὰ
καὶ κάτι προστυχότερο ἀπ' αὐτό, καὶ ἡ θροφή βρίσκε-
ται γιὰ τοὺς πῶς πολλοὺς μὲ βᾶσανα, κ' ἡ φτώχεια
κ' ἡ στέρηση κ' ἡ δυστυχία καὶ τὸ ἀλλοιμόνιό μου
καὶ τὸ πῶς θὰ μπορέσω νὰ ζήσω καὶ τὸ ἀναθεμά
σι τύχη καὶ πολλὰ τέτοια ὑπάρχουν γιὰ μᾶς τοὺς
φτωχοὺς. Καὶ λιγώτερο, ξέρε το καλὰ, θὰ λυπού-
μαστε γι' αὐτά, ἀνίσως καὶ δὲ βλέπαμε νὰ ἔχουν
τόσο μεγάλη εὐτυχία οἱ πλούσιοι, ποῦ ἂν καὶ θη-
σαύριζαν τόσο χρυσάφι καὶ τόσο ἀσήμι κ' ἔχουν τόσα
ροῦχα καὶ δούλους καὶ ἀμάξια καὶ σπίτια μεγάλα
καὶ χωράφια καὶ ἀπόχτησαν παρὰ πολλὰ τέτοια ξε-
χωριστά, ὅμως ποτὶ δὲν ἔδωσαν καὶ σ' ἐμᾶς τίποτις
ἀπ' αὐτά, παρὰ μῆτε νὰ κοιτᾶζον τὸ λαὸ κατα-
δέχονται.

Αὐτὰ μᾶς φουρκίζουν πρὸ πάντων, ὦ Κρόνο, καὶ
θαρροῦμε ἀνυποφερτο τὸ πρᾶμα, ὁ πλούσιος ξαπλω-
μένος σὲ πορφύρας νὰ χαίρεται τὸς ἀγαθὰ ρεθγούμε-
νος καὶ νὰ καλοτυχιᾶται ἀπὸ τοὺς συντρόφους του
γιορτάζοντας πάντα, κ' ἐγὼ κ' οἱ ὅμοιοι μου νὰ
ὀνειρευόμαστε πῶς θὰ μᾶς ἔρθουν τέσσερις πεντάρες
γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ κσιμηθοῦμε ἀφοῦ γιομίσουμε
τὴν παραδαρμένη μας ψωμί ἢ πληγοῦρι, προσπαθί-
ζοντας μὲ κάρδαμο ἢ μὲ βορβόρος ἢ μὲ κρομμύδια.
Ἡ λοιπὸν, ὦ Κρόνο, νὰ τᾶλλάξης αὐτὰ καὶ νὰ τὰ
τροποποιήσης γιὰ νὰ ζοῦμε μὲ τὸν ἴδιον τρόπο, ἢ στὰ
τελευταῖα νὰ προστάξης ἐκείνους τοὺς πλούσιους νὰ

μὴν ἀπολαβαίνουν μονάχοι τοὺς τάγαθὰ, παρὰ ἀπὸ
τόσα καντάρια χρυσαφιοῦ νὰ χαρίσουν καὶ σ' ἐμᾶς·
τουλάχιστο μιὰ ὀκτὰ καὶ ἀπὸ τὰ ροῦχα τοὺς τὰ
σαρκαφαγωμένα κἂν, πρᾶμα ποῦ δὲ θὰ τοὺς λυ-
ποῦσε· αὐτὰ ποῦ χωρὶς ἄλλο θὰ χαλάσουν καὶ θὰ
λυώσουν ἀπὸ τὸν καιρὸ νὰ μᾶς τὰ δώσουνε γιὰ νὰ
τὰ φορέσουμε καλλίτερα, παρὰ νὰ σαπίσουν ἀπὸ τὴν
πολλή μούχλα μέσα στὰ ἐρμάκια καὶ τὰ μπαούλα.
Κι' ἀκόμα καθένας τοὺς νὰ δῖναι δαῖπνο, ἀφοῦ κα-
λίστην πότε τέσσερις καὶ πότε πέντε φτωχοὺς· μὰ νὰ
μὴν κἂν δαῖπνο ὅπως τώρα, παρὰ δημοκρατικώ-
τερα, γιὰ νὰ ἔχουν ὅλοι τὸ ἴδιο μερτικό· καὶ νὰ μὴ
τὴν τυλόνει αὐτὸς ἀπὸ φαγιά καὶ νὰ προσμένῃ ὀρθὸς
ὁ δούλος, ἴσαμε ποῦ νὰ βαρεθῇ τρώγοντας, καὶ ὅταν
ἔρθῃ σ' ἐμᾶς ἐνῶ ἀκόμα ἐτοιμαζόμεστε νὰ κάνουμε
ἀρχή, νὰ μᾶς προσπερνᾷ, ἀφοῦ μᾶς δείξῃ μονάχα
τὴ χύτρα ἢ ὅσο ἀπόμεινε ἀπὸ τὴν πῆττα· μῆτε ἅμα
φέρουν μέσα τὸν ψιτὸ χοῖρο νὰ βάζῃ αὐτὸς, ποῦ τὸ
μοιράζει, στὸν ἀφέντη ὀλάκερο τὸ μισὸ κομμάτι μαζὶ
μὲ τὸ κεφάλι καὶ στοὺς ἄλλους νὰ παρουσιάξῃ τὰ
κόκκαλα σκεπασμένα· καὶ νὰ εἰπῇ προτιήτερα στοὺς
κεραστῆδες νὰ μὴ περιμένουν ἴσαμε ποῦ νὰ ζητήσῃ
ἐφτά φορὲς κανέναν ἀπὸ μᾶς γιὰ νὰ πιῇ, παρὰ ἀφοῦ
προστάξῃ μιὰ φορὰ, ἀμέσως νὰ τοῦ χύνουν κρασί
καὶ νὰ τοῦ δίνουν, ἀφοῦ τὸ γιομίσουνε, μεγάλο ποτήρι
καθὼς στὸν ἀφέντη· μὰ καὶ τὸ κρασί νὰ εἶναι ἕνα
καὶ τὸ ἴδιο γιὰ ὅλους τοὺς χαροκόπους. Γιατὶ ποῦ
εἶναι γραμμένος ὁ νόμος αὐτός· ἐκεῖνος νὰ μεθᾷ μὲ
μοσκάτο κ' ἐμένα νὰ φουσκόνῃ ἡ κοιλία μου ἀπὸ τὸ
μούστο ;

Ἄν τὰ διορθώσης αὐτὰ καὶ τοὺς ἀλλάξης τὴν
τάξιν, ὦ Κρόνο, θὰ κάμῃς νὰ εἶναι ἡ ζωὴ ζωὴ κ' ἡ
γιορτὴ γιορτὴ, ἄλλιως ἐκεῖνοι ἔς γιορτάζουν, μὰ κ'
ἐμεῖς θὰ γονατίζουμε στοὺς βωμοὺς παρακαλῶντας,
ἅμα ἔρθουνε γιὰ τὸ φαί, ἀφοῦ λουστούν, τὸ παιδί νὰ
τοὺς σπᾶσῃ τὸ κροντήρι, ἀναποδογυρίσαντας το, καὶ ὁ
μάγερρος νὰ τοὺς τοικνίσῃ τὴ σάλτσα καὶ κάνοντας
λάθος νὰ τοὺς ρίξῃ τὸ αὐγοτάραχο στὴ φακή· κ'
ἡ σκύλα ἀφοῦ μπῇ μέσα κρυφὰ νὰ φάῃ ὅλο τὸ λου-
κάνικο, ἔχοντας ἄλλου τὸ νοῦ τοὺς οἱ μαγέροι, καὶ
τὴ μισὴ πῆττα· καὶ ὁ χοῖρος καὶ τὸ λάφι καὶ τὸ
γουρουνόπουλο ἐκεῖ ποῦ θὰ φαίνονται νὰ κάνουν τὸ
ἴδιο ποῦ λέει ὁ Ὅμηρος γιὰ τὰ βώδια τοῦ Ἥλιου·
ἢ καλλίτερα νὰ μὴ σέρνονται μόνο παρὰ νὰ πη-
δῆσουν καὶ νὰ φύγουν [κατὰ τὸ βουνὸ μαζὶ μὲ τίς
σοῦδλες· κ' οἱ ὄρνιθες οἱ πεχίεις, ἂν κ' εἶναι πιὰ
χωρὶς φτερά κ' ἐτοιμασμένες, νὰ πετάξουν καὶ αὐτές

καὶ νὰ φύγουν, γιὰ νὰ μὴ τίς ὀγληντίσουν καθόλου.
Καὶ πρὸ πάντων αὐτὸ ποῦ θὰ τοὺς λυπήσῃ περισσό-
τερο : τὸ χρυσάφι νὰ τὸ ξεχώσουν ἀπὸ τὸ θησαυ-
ροφυλάκιο κατὰ μερμήγκια σὰν τὰ Ἰνδιάνικα καὶ
νὰ τὸ φέρουν τὴ νύχτα ὅξω στὸ κοινό· καὶ τὰ ροῦ-
χὰ τοὺς ἀπὸ τὴν ἀμέλεια τῶν οἰκονόμων νὰ τὰ κα-
τατρυπήσουνε σὰν κόσκια τάγαπημένα ποντίκια,
ποῦ νὰ μὴν παραλλάξουν καθόλου ἀπὸ ψαράδικο δι-
χτι, καὶ τὰ κοπέλια τοὺς τὰ ὁμορφα καὶ μακρο-
μάλλικα, ποῦ τὰ λένε Ἰάκινθους ἢ Ἀχιλλέιδες ἢ
Νάρκισσους, τὴν ὥρα ποῦ τοὺς προσφέρουν τὸ ποτή-
ρι νὰ γίνουν καραφλά, σιγοπέφτοντας τὰ μαλλιά τοὺς,
καὶ νὰ βγάλουνε μοῦσι μυτερά, ὅπως εἶναι στὶς κω-
μωδίες κείνοι ποῦ ἔχουνε γένεια σὰν σφήνες, καὶ νὰ
εἶναι τὸ μέρος τοῦ κεφαλίου τοὺς κοντὰ στὰ μηλίγ-
για μαλλιαρὰ ποῦ νὰ τρυπᾷ πολὺ καὶ τὸ ἀνάμεσα
γιαλιστερό καὶ γυμνὸ. Αὐτὰ καὶ ἑπερίσσοτερ' ἀπὸ
τοῦτα θὰ παρακαλέσουμε, ἀνίσως δὲ θέλουν, ἀφοῦ
διώξουν αὐτὸν τὸν μεγάλον ἐγωϊσμὸ τοὺς, νὰ εἶναι
πλούσιοι γιὰ ὅλους καὶ νὰ δώσουν καὶ σ' ἐμᾶς ἄρ-
κετά.

Μετάφρασμα ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

Ὁ Καλογιάννος.

Βασιλεὺς τῶν πουλιῶν εἶναι ὁ καλογιάννος· γιατί
μιὰ φορὰ ἐζητοῦσαν τὰ πουλιὰ βασιλεῖς καὶ ὁ Θεὸς
τοὺς εἶπε νὰ γίνῃ κείνος, ποῦ θὰ πετάξῃ ψηλότερα.
Τὰ πουλιὰ δὲν ἤθελαν, γιατί ἤξεραν πῶς θὰ γίνῃ
ὁ ἀετός· μόνον ὁ καλογιάννος ἐπέμενε. Παραδέχτη-
καν λοιπὸν τὰ πουλιὰ, πετάει ὁ ἀετὸς καὶ ἅμα ἐπέ-
ρασε ὅλα τὰ πουλιὰ στὸ ὕψος καὶ ἔφτασε ὡς ἐκεῖ,
ποῦ δὲν μπορούσε νὰ πετάξῃ πλέον ψηλότερα, ἐφώ-
ναξε. «Ποῖος μπορεῖ νὰ πετάξῃ ψηλότερα ἀπὸ
μένα ;» Ὁ καλογιάννος ποῦ εἶχε κρυφτῇ στὴ ράχη
τοῦ ἀετοῦ, ἀνατινάχτη ὀλίγο κ' ἐφώναξε· «Ἐγώ».
Καὶ ἔτσι ἔγινε βασιλεὺς.

(Ἀπὸ τὴς «Παραδ.» τοῦ κ. Ν. Γ. Πολίτη).

Ἡ Λαμπιδούσσα.

Εἰς τὴ Λάστο, τὸ βουνὸ ποῦ εἶναι στὴν Κάρπαθο,
βγαίνει ἕνα βοτάνι ποῦ τὸ λέγουν λαμπιδούσσα. Αὐ-
τὸ ὅταν τὸ φάγῃ κανένας ζῷ χρυσένονται τὰ δόντια
του. Τὴ λαμπιδούσσα τὴν ξέρουν οἱ Φράγχοι καὶ
ἀπὸ αὐτὴ κάνουν χρυσάφι.

(Ἀπὸ τὴς «Παραδ.» τοῦ κ. Ν. Γ. Π.).

ρικαιοῦρες ἑλλήνων, ρωμαίων καὶ γάλλων ποιητῶν,
ἀπὸ θεῶν, μούσας καὶ χάριτες. Ἀτελείωτα ἔπη ἐστι-
χουργήθηκαν καὶ δράματα γράφθηκαν μὲ ὅλους τοὺς
κανόνες τῆς τρυπλῆς ἐνότητος, τὰ διάφορα εἶδη ὕφους
καθιερώθηκαν, τὸ αὐψὺς γιὰ τὸ ἔπος καὶ τὴν
ὠδή, τὸ «μῖσος» γιὰ τὸ δρᾶμα καὶ ἔλεγος, τὸ «τα-
πεινὸν» γιὰ τὴν κωμῶδιαν καὶ τὸ τραγῶδι. Τότε
ἐξορίσθηκε καὶ ἀφορίσθηκε ἡ πεζογραφία, ὥστε στὴ
Ρουσία νὰ μὴν τολμᾷ οὔτε ἕνας Πούσκιν νὰ τὴ
μεταχειρισθῇ καὶ στὶς νεοελληνικὰς χώρες μόλις στὰ
τελευταῖα πενήντα χρόνια τοῦ 19ου αἰῶνα τὴ πῆρε
πάλι ἀπάνω της. Ἐνοεῖται ὅλη αὕτη ἡ «Ποίηση»
εἶταν παιχιδι· ἀρχοντικό, μονάχα «διασκεδάσει» τοῦ
πνεύματος, καὶ ὅχι ἀνάγκη τῆς καρδίας καὶ τῆς
φαντασίας. Μαζὶ τῆς ὅμως ἔσβυσε καὶ τὸ «ancien
régime» στὴ φιλολογία.

Οἱ συμφωνίαι τῆς πρώτης φάσης τοῦ ξετυλίγμα-
τος τῶν φιλολογικῶν τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης εἶναι
κατὰ συνέπειαν τῆς πολιτισμοῦστορικῆς φύσης, τὸ
περιεχόμενον τοὺς τὸ ἀνακτόμα· βυζαντινῆς οὐσίας
μὲ γαλλικὴ μορφή, λοιπὸν τεχνικὰ στολιδοφορεμένος
ἀταβισμός. Ἡ γνήσια αὐτόχθον ἑθνικότητα ἐκοι-
μῶνταν εἰρηνικὰ κάτω ἀπὸ τὸ ξένο, τὸ κολλημένο
δέρμα, ποῦ τουλάχιστο εἶχε αὐτὸ τὸ καλὸ ὅτι τὸ
φύλαγε καὶ τὸ διατηροῦσε ὅσο νὰποξερᾷ κάτω

ἀπὸ τὴς θερμῆς ἀχτίνος τοῦ ἡλίου τοῦ πολιτισμοῦ
τῆς Δύσης τὸ βυζαντινὸν δέρμα καὶ νὰ φανοῦν τὰ παρ-
δαλὰ ἀστραφτερά λείπια. Κ' ἐκεῖνες οἱ θερμὲς ἀχτί-
νες τοῦ ἡλίου εἶταν ὁ δυτικευρωπαϊκὸς ρωμαντισμός,
εἰδικὰ ὁ βυρωνικός, καὶ αὐτὰ τὰ λείπια ἢ σλαβικὴ
ψυχὴ, ὅπως πλήθια καὶ βαθυὰ φανερώναται στὴν αὐ-
τοφύτρωτη λαϊκὴ ποίησιν καὶ σ' ἐξευγενισμένη μορφή
στὶς μεγάλες ποιητικὰς προσωπικότητες τῆς ἀνατο-
λῆς ποῦ ὡς τὴν ὥρα βίβαια ἢ ρούσικη ποίησιν πα-
ρουσίασε. Τόσο μακριὰ ὅμως ἡ παρατήρησή μας δὲν
μπορεῖ νὰ πάῃ γιὰτ' ἰδῶ, τὰ σημεῖα τῆς σύγκρισης
παύουν, ἡ ρούσικη φιλολογία ἐπλώνεται πλατεῖα
πέρα ἀπὸ τίς γειτονισσές της. Μολοτούτο καὶ ἐκεῖ,
ὡς τὰ 1860 δηλαδὴ εἶναι ἕνα ἀρκετὸ διάστημα
ἀκόμα. Ἐμεῖς εἴμαστε στὰ 1820 καὶ ἡ ἐξέλιξις τῶν
ἀκόλουθων 30 χρόνων προσφέρει ἀκόμα πολυάριθμους
παραλληλισμούς ἀναμεταξὺ στὶς φιλολογίας τῆς ἀνα-
τολικῆς Εὐρώπης.

Κατὰ πρῶτον θὰ φανῇ αὐτὸ παράξενο· γιατί θὰ
νόμιζε κανεὶς πῶς μὲ τὸ πέταγμα τοῦ βυζαντινοῦ
δέρματος καὶ μὲ τὴν ἀκολουθοῦσα αὐτὸ ἐξεθνικευσή
τῆς ποιητικῆς παραγωγῆς ἐπρεπε νὰ βγοῦν στὸ φῶς
τώρα καὶ οἱ ἐθνικὲς ἀτομικὲς ιδιότητες στὴ φιλο-
λογία. Σ' αὐτὸ δυὸ ἐνστάσεις ἔχει νὰ κάμῃ κανεὶς·
πρῶτα οἱ ἀνατολικοὶ λαοὶ τῆς Εὐρώπης δὲν ἔχουν

τόσες ἐθνικὲς καὶ πνευματικὰς διαφορὰς μεταξὺ τοὺς
ὅπως οἱ γερμανικὲς καὶ ρωμανικὲς, ἡ ἐθνικότητά
τοὺς π.χ. παρουσιάζει μιὰ καταπληκτικὴ ἐνότητα,
ἡ λαϊκὴ τοὺς ποίησιν δείχνει ἕνα πλῆθος ὁμοί-
α χαρητιστικὰ στὸ σύνολο καὶ στὰ καθέκαστα· ἔς πα-
ρατηρήσει κανένας π.χ. πόσο μεγάλο εἶναι τὸ συνάλ-
λασμα σὲ μεγάλες προσωπικότητες διαφόρων ἐθνῶν
στὶς ἀνατολικὰς φιλολογίας, κατὰδὴλη συνέπεια τοῦ
μεγάλου ἀνακατώματος στὴν ἀνατολή· στὴ ρούσικη
φιλολογία ἀπαντᾷ κανεὶς ὅχι μόνο πολλοὺς ποιη-
τάδες ἀπὸ ἄλλες σλαβικὰς φυλὰς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ γερ-
μανικὴ, ρουμανικὴ καὶ ἑλληνικὴ καταγωγῆ. Κ' ἡ ρου-
μανικὴ παρουσιάζει πάλι πολλὰ ὀνόματα ποῦ φανε-
ρώνουν νοτιοσλαβικὸ καὶ ἑλληνικὸ γένος. Ἐξᾷλλου
στὴ νεοελληνικὴ φιλολογίᾳ βρίσκει κανεὶς πῶς μερικοὶ
ἀπὸ τοὺς καλλίτερος ἀντιπροσώπους της—τὶ ἐθνο-
λογικὴ σημασία δὲν ἔχει αὐτοί—δὲν εἶναι ἑλληνικῆς
ἀλλὰ νοτιορουμενικῆς, ἁλβανικῆς, βενετσιάνικης,
καὶ νοτιοσλαβικῆς καταγωγῆς—μ' ἕνα λόγον βλέπει
κανεὶς πῶς παντοῦ συναλλάσσονται τὰ νήματα. Καὶ
δεύτερον ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως ἰδιαίτερης καλλιτεχνι-
κῆς παράδοσης εἶταν ἐκτεθειμένοι στὴν κοινὴ ἐπί-
δραση ὀρισμένων εὐρωπαϊκῶν πρότυπων. Τέλος πα-
ρουσιάζονται μὲ ὅλη τὴ διαφορὰ τῶν ποιητικῶν ἀτο-
μικότητων κάποια σημεῖα πνευματικῆς συμφωνίας